א) וסומה לו:ו. ב) מנחות לד.. ג) זבחים

נגון, ז) [ל"ל במשעה], ח) [דף לד.], ע) ל"ל אינו מתחבר ע"י חוטי פשתן ע) ל"ל אינו מתחבר ע"י חוטי פשתן

. עם העורות כ״א בחוטי משי או קנבוס שם ישרותו כ מי במוחף יתם יח קבוט אבל החוטי פשחן עם הלחר וכוי, י) ?"ל דמשמע בחפירת המנעל עלחו מיירי, ב) [ויקרא יו וכל אדם לא יהיה באהל מועד ביקרא לכפר בקדשן, ל) [נ"ע של"ל

מקשרי אלבעותיהם מגביהים ידיהם

למעלה מראשיהם], מ) [איוב ל"ט י"ג ומ"י גדפא דמרנגול ברא דמשבחא

ומקלסא].

א א מיי' פ"ה מהלכות כלי המקדש הלי יא: ב ב מיי' פ"ו מהלכות תמידין ומוספין הל' ד ה [ופי"ד מהל' תפלה הל' ג והל' ט טוש"ע או"ח

עין משפם

נר מצוה

סי' קכח סעי' יגן: ג ג מיי' פי"ד מהלכות תפלה הלכה י:

הנכה י: ד ד מיי׳ שם הלכה ט [טוש״ע א״ח סי׳ קכח סעי׳ יב]: ה ה מיי פ״ה מהלכות כלי המקדש : סלי"ג ו מיני שם הלכה יד:

ז מיי פ"ז מהלכות מעה"ק הלכה יב: ח ח מיי פ"ז מהלכות ממידין

ומוספין הל"ו: ש ט מיי׳ שם הל' ז: י י מיי׳ שם הלכה ט:

שימה מקובצת

א] נכנס והשתחוה חיבת יולא ל״ש: ב] הסגן הכהן גדול בימינו והעלהו הושיט לו: ג] ושתי חלולרות. עי׳

תוס' ערכין (דף י ע"ב): נשלם מס' תמיד בילא"ו נשקם סם חמיר בילאיי ואין חלמוד קבוע בה רק בפרק ראשון שני ורביעי אבל שלישי וחמישי וששי לא נקבע עליהם חלמוד גם המפרש אינו אלא מקבץ מפיי רש"י דביומה ומשחר דוכתי ובפרה ששי יחמישי נדפס פי׳ הרמב״ם ו״ל שמעיה ז"ל שנדפסו עליה גם בשאר מתניה ז"ל שדמפו עניה גם בחמר מסכחות שבחלמוד לא חלאמי עליהן הגהות רק מועטות וע"ר לא חששתי להעתיקם אבל במס" נדרי וגזיר ראיתי הגהות ופירושים עליהן ואוכות את הרפים נחתי אל לפי להעתיקם

פי' הרא"ש יהמנורה ניתניו במהום אחד הולרד מדשו את המנורה להנית שם את הרמן פתי התמרים בספים שם מת הכח ובשביל הטבח ב' נרות הניח גם מדשן את המובח את הטנא כדי שיוציאם ביחד: והשתחות ויצא. לפי שנגמר עם העבודה היה משתחוה כעבד שמשמש את רבו ונוטל רשות יונה: מדשו הת התורחי. מסיר הפתילה והשמן ומקנח את המנורה ונותן לתוכו פתילה חדשה ושמן: ומניח את המערבי דולק. כדכתיב להעלות נר תמיד זהו נר מערבי שטחות בה השמן כמדת חברותיה והיתה דולקת עד הערב והיה מדליק ממנה לשאר נרות ועדות היא שהשכינה שורה בישראל ואף על גב דאמר בסדר המערכה דאביי ויומא לג.] הטבת ב' נרות הודם להטרת נגן הטכח בי נרות קודם נקטרת אלמה דחשיב בי נרות כאחד קרה אניסה לה סמוך ואביי סידר סדר המערכה כשאין ישראל ראוים לעשות להם נס כמו אחר שמח שמעון הדיק ע"ה: פוצאו שכבה. בזמן הכדיק ע"ם: מבאה שכבה. בזמן שאין הנס: מדשנו. כמו האחר ומדליקו בערב ממובח העולה ומדליקו ממנו שאר הנרום ובפרק טרף בקלפי [דף מה.] מפרש טעמו למה מדליק ממזבח העולה: גשל את הכוז ממעלה שניה. שהניחו שם כשהטיב הנרות כדתנן לעיל וא"ת

בלי דישון מזבח הפנימי ובלי דישון מנורה כמו שזכרנו בבקר. ולפיכך יהיה סדור האמתי היולא מכל מה שאמרנו ועל דעת חכמים כן והוא שאחר הרמת הדשן ממזבח החילון והוא מזבח העולה מסדריו מערכה גדולה ואחר כו מערכה שניה ואחר כן מעלין שני גזרי עלים ונותנין אותם על מערכה גדולה ואחר כן מזמנים כבש התמיד ואחר כן פותחין שער הגדול כמו שזכרנו ובשעת פתיחתו שוחט התמיד ובאים שתי כהנים להיכל שאחד מהם מדשו מזבח הפנימי והשני מדשן המנורה תוך זמן ששוחטין התמיד ונוטל דמו במזרק ואינו זורק דמו על גבי מוכח על שגמר דישון מוכח הפנימי ואו זורק דמו ואחר זריקת דמו מתעסק בהטבת חמש נרות המתעסק בו ומתעסקים האחרים בניתוח התמיד והבחת חבריו לכבש ומליחתם שם כמו שהקדמנו הכל בבת אחת אחר כך מתקבלין בלשכת הגזית וקורין כמו שהקדמנו ואחר כן מביא הקטרת להיכל ומקטיר ואחר כן מטיב שתי נרות הנשארים כמו שהקדמנו ואחר כן מעלין האברים לגבי מזבח ואחר כן הסלת ואחר כן החביתין ואחר כן יין לנסך ובשעת ניסוך היין מתחילים הלוים בשיר ומנגנים בכלים הנזכרים בערכין (דף י.) ותוקעין תשע תקיעות בהפסקות כפי הפסקות השיר כמו שיתבאר עכשיו וכשיולא המהטיר מו ההיכל עומד על מעלות האולם עם הכהנים האחרים כמו שיתבאר עד שיגמר העלות האברים למזבח אח"כ מברכין העם ברכת כהנים כמו שיתבאר ושמור הסדר הזה שהוא יוצא מתוך כל מה שנאמר בענין זה במשנה ובהתלמוד:

הדרן עלך החלו עולים

והראשונים הם חמשה כהנים שזכר אותם ואחר שגמרו עבודתם תחלה תמיד של בין הערבים ובזיכין אלו ואלו חולקין בלחם הפנים כמו שבאר שם. ודע שבין הערבים אי אפשר גם כן

(ה) עם ישנים בין הערבים כמו שהקדמנו. וכבר אמר בגמ' סוכה (דף

נו:) משמר היולא מקריב תמיד של שחר ומוספים ומשמר הנכנס מקריב

בזמן "שכ"ג נכנם להשתחות שלשה אוחזין באבנים מובות וכיון ששמע הממונה קול רגליו של כ"ג שהוא יוצא הגביה לו את הפרוכת נכנם 6 (יוצא) והשתחוה ויצא נכנסו אחיו הכהנים השתחוו ויצאו: ב באו ועמדו על מעלות האולם עמדו הראשונים לדרום אחיהם הכהנים וחמשה כלים בידם המני ביד אחד והכוז ביד אחד והמחתה ביד אחד והבזך ביד אחד וכף וכסויו ביד אחד יוברכו את העם ברכה אחת אלא שבמדינה אומרים אותה שלש ברכות ובמקדש ברכה אחת יבמקדש היו אומרים את השם ככתבו ובמדינה בכנויו במדינה הכהנים נושאים את ידיהם כנגד כתפיהם ובמקדש על גבי ראשיהן חוץ מכהן גדול שאין מגביה את ידיו למעלה מן הציץ ר' יהודה אומר אף כהן גדול מגביה את ידיו למעלה מן הציץ שנאמר יוישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם: ג הבזמן שכ"ג רוצה להקטיר היה עולה בכבש והסגן בימינו הגיע למחצית הכבש אחז הסגן פ בימינו והעלהו והושים לו הראשון הראש והרגל וסמך עליהן וזרקן הושים השני לראשון שתי הידים נותנן לכהן גדול וסמך עליהן וזרקן נשמט השני והלך לו יוכך היו מושימין לו שאר כל האברין והוא סומך עליהן וזורקן ובזמן שהוא רוצה הוא סומך ואחרים זורקין בבא לו להקיף את המזבח ימהיכן הוא מתחיל מקרן דרומית מזרחית מזרחית צפונית צפונית מערבית מערבית דרומית "נתנו לו יין לנסך הסגן עומד על הקרן והסודרים בידו שני כהנים עומדין על שלחן החלבים גו ושתי חצוצרות בידם תקעו והריעו ותקעו באו ועמדו אצל בן ארזא אחד מימינו ואחד משמאלו ישחה לנסך והניף

בזמן שכהן גדול פרק שביעי תמיד

שזכה בו (ערבית יזכה שחרית)ף) אלא לקטרת בלבד שמפייסים לה חדשים 🗀 בזמן. אבנים טובות. ר"ל אבני אפוד. והשתחויה זו לא תהא אלא בהיכל

בלי ספק: [ב] באו ועמדו. רומז אל הכהנים שקראו בלשכת הגזית

ועמדו על מעלות קודם שיגיעו שאר

אחיהם העוסקים בהעלאת אברי התמיד

כמו שנתבאר בסדר שזכרנו. ופרשנו

הענין שנשאר מן ההלכה הואת בשביעי

מסוטהי) ושם פירשנו אותו פירוש גמור

תדרשנו משם: [ג] הקפה זו אינה מיוחדת

לכהן גדול אלא כל המקיף המובח כך

הוא מקיף כמו שבארנו בחמישי מזבחים.

וכבר נתבחר בששי משקלים [מ"ד] שהיו

במערבו של כבש שתי שלחנות אחד של

כסף נותנין עליו כלי שרת ואחד של

שיש נותנין עליו האברים והוא שלחן

החלבים הנזכר כאן. ובחמישי משחלים

[מ"ח] אמרנו בן ארוא מקיש הלללל. וכבר

בארנו בחמישיו) ממנחותיו שהסמיכה לא

תהא אלא על החיים וסמיכה זו היא

על האברים ולפיכך היא כמו שאמרנו

שם משום כבודו של כהן גדול כדי שתהח

לו היכרא: וסודרין. הם דגלים: [ד] כבר

נתבאר בגמרא ר"ה (דף לא.) הטעם

למה ייחדו אלו המזמורים לאלו הימים

ואמרו ביום ראשון לה' הארץ ומלואה

לפי שהוא תחלת מעשה בראשית ובשני

שבו נחלקו המים והיו השמים תחתיהם

אומר גדול ה׳ ובשלישי שבו נראית

הארץ שעליה יהיה הדין והדיינין אומר

אלהים נצב בעדת אל ברביעי שבו

נבראו השמש והירח אומר אל נקמות

ה׳ שהוא נוקם מן התועים אחר עבודתם

בחמישי שבו נברחו מיני בעלי חיים

ויש בזה פלאים מפני החלוק שבמיניהם

ותנועתם מעלמם ופלאים אחרים שיש

בבעלי חיים אומר הרנינו לאלהים עוזנו

לפי שבשעה שרואין אותם משבחים

הבורא ומגדלים אותו בששי שבו נשלם

מעשה בראשית ונברא האדם גם כן

שמבין גדולת הבורא יתעלה אומר ה׳

ואח"כ עשו מן העבודות מה שעשו אחר כך החלו עולים במעלות האולם.

בו אחד בימינו ואחד בשמאלו ואחד

מלך גאות לבש: הדרן עלך, בזמן שכהן גדול וסליקא לה מסכת תמיד

הסגן בסודרים והקיש בן ארזא בצלצל ודברו הלוים בשיר הגיעו לפרק תקעו והשתחוו העם על כל פרק תקיעה ועל כל תקיעה השתחויה זהו סדר התמיד לעבודת בית אלהינו יהי רצון שיבנה במהרה בימינו אמן: ד ייהשיר שהיו הלוים אומרים במקדש ביום הראשון . היו אומרים ²לה' הארץ ומלואה תבל ויושבי בה בשני היו אומרים 3גדול ה' ומהולל מאד בעיר אלהינו הר קרשו בשלישי היו אומרים ∙אלהים נצב בעדת אל בקרב אלהים ישפום ברביעי היו אומרים •אל נקמות ה' אל נקמות הופיע בחמישי היו אומרים יהרנינו לאלהים עוזנו הריעו לאלהי יעקב בששי היו אומרים יה' מלך גאות לבש לבש וגומר בשבת היו אומרים °מזמור שיר ליום השבת מזמור שיר לעתיד לבוא ליום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים:

הדרן עלך בזמן שכהן גדול וסליקא לה מסכת תמיד

יהיר החב בדור ומחשת קשים זו תם: וחצליקו מהנות הטעלה מיד בפוקר וחניח את הכוז על המעלה בשעה שהולך להכיא האש מעל המובח אבל משמע בכל דוכחא שלא היה נר המערכי דולק ביום אלא בשעת הנש: וריירדן בשולי המחתה. היה מסורן על המובח כדי להשליך הקטרת עליהן כשהוא דק ולא עב כדי שיהיה שורף מהר ולמעט העשו. וירהעו מסורגם ורדידו: והשתחוה וילא. כי עתה גמר עבודסו: גותגו לאוהבו. כשישפוד אותו: לתוד ספניו. וא"ל מדהוכיר ספניו על המספור מספן. ריקטו מחורכם ודדידו: הדשרהוה הינה. כי מסה נמר טברתו: נחרבו נהשפוף הוחני: הרוך חפניה וא"ינ מדהזכיר חפניו עד המחפזר מכל החשר מכל לה היה הפנייו וה "א" המהזכיר הפניו עד המחפזר מכל בד היה נותן לחוץ חפניו של הפניו של הפני בי המחפזר היה ו גריכין ללמד אל אם היה מעל המלים שלפטיו כי יעלה חמרמו וכשוישיט מפניו על המלים לפזר חולה לא יכוה אלא חמתיל ברודה היה עלה חמרמו וכשוי דישר ממונה אליו והיינו דקאמר מחמיל מרדד ויואא ללמר החחיל מרדד ומפזר לגד פנים כלפי המערכר ויולא מוציא ידיו עד שהממונה אותר לו הקטר. כי הממונה היה מזהיר את כולם לפרש בשעת הקטרה ואז אומר למקטיר הקטר: פרשו העם. מבין האולם ולמזבח וכרי יליף לה מקרא כי דלרך לפרוש: היה מזהיר את כולם לפרש בשעת הקטרה ואז אומר למקטיר הקטר: פרשו העם. מבין האולם ולמזבח וכרי יליף לה מקרא כי דלריך לפרוש:

הדרך עלך בתר להחלות. אתר הקטרה נכנס להיכל להשמחות ואין זה ביאה רק החלי, עולים נבבס להשמחות. אתר הקטרה נכנס להיכל להשמחות אין זה ביאה להקנית השמחואה עבודה היא: שלשה אוחזין בו. לכבודו של כה"ג כשר שסומכין בו עבדיו בכניסתו להיכל המלך: ואחד באבנים טובים. שכחשן: הגביה לו את הפרוכת. המלוי לפני ממה הסיכל לציעות וכן היה לפני שער האולם: באו ועמדו על מעלות האולם. התקטיר הזוכה במתחה מאחו שקיבל הקף: עבדי ואשורים שדשו מובח פנימו והמעורה: לדרום. של השל שלפון משוב הוא לקדשי קדשים לכך מקטרה יו עומדין לד לפון: וברבו את השט בניכה אחת. שאו בינה כל בלך את ישרא להעוב בכוד מלכות! יכרכך יאר יש אי אותרים ביתד כלי הספק במחים שלון עונין אתן בתקדש לכך לא היו מפסיקון ביניהם. א"מ והכי עונה ברן שם כבוד מלכות! לעולם עוד "יל כיון ברככת כהנים אינה כ"א לברך את ישראל בא שונים במכול"ו ואע"פ שניום הכפורים היו עונין זהו משום שהוא הייל היו בינה ברבו את היילה בינה המלכות! נעונם ועד ייינ כיון דברכת כהנים חנים כיים נברך חת ישחמו להיי עונים בשמכה הרפורים היו עונין זהו משום סשיבות היים סחות יים סלימה ומחילה וספרה בידה חומר ז' צרכות. מססיק ביניהם באמן: את השם כמחבו. יוייד הייא ויייו ה"א ובפרק אלו נאמרים (דף לת] מסיק ליה מקרא: בבגויי. באלייף רליית: ובבקדש ע"יג ראשיהן. כי שמוסירין שם המפורש ושכינה שורה למעלה 0 שקשה להגביה אצבעותיהם: לבעלה מציץ, שמוצ בו קדש להי ולא ימכן שיהיו דיו למעלה: וישא אהכן את ידיו אל העם. משמע שנשאום למעלה מראשם: בושן שכהייג רולה להקריג. כי כה"ג א"ל פיים כי הוא מקריב בראש איזה קרבן שרולה: אוחו הסגן בימינו והעלהו. שכבר נחייגע בעליים חלי הכבש: ופשך עליהן וחדקן. מכי במנחות ודף סב: ז הרך סמיכה לאו סמיכה במורה היא דאין סמיכה בצבור אלא בי סמיכות ועוד דאין סמיכה בשחוטין. ואין סמיכה וא ללא להראות

תורה אור השלם

1. וַיִּשָּׁא אַהָרן אָת יָדִיו אֶל הָעֶם וַיְּכָרְכֵם וַיַּיֵד מֵעֲשׁת הַחַשָּאת וְהָשְלָמִים: ויקרא ט כב

2. תהלים כד א

7. תהלים צג א 8. תהלים צב א

הגהות הב"ח

(A) ד"ה (בעמוד הקודם) ומה שאמר וכו׳ שתפייסין לה חדשים בין הערבים כצ"ל ותיבות עם ישנים נתחק:

פי' הראב"ד

רשור ורחמור יחדיו וא"צ שיהו בשור ובחמור יוחיר ואייצ שיהו נמודין יחדיו [אלא] שביחד ינהגו זעגלה או ימשכו המחרישה אבל לגבי שעטנז צריך שיהיה ממש חיבור יחד דכתיב ובגד כלאים שעטנז דמשמע שהבגד עצמו הוא כלאים ע"י צמר ופשתים וגם אונקלוס לא תרגם לענין חרש מחובר כחדא כמו שתרגם לגבי לבישה. וכיוז שאיז לגבי רבישה. וכיון שאין זנו כ"כ ראיה לענין (עבירה) [לאו] דכלאים כשהעור או צמר גמלים וארנבת מפסיק בין צמר לפשתים מכלאים דחרישה לפיכך צריכין אנו ראיה אחרת אם יש לאסור בכה"ג ושמעתי שר' יב"א הלוי ו"ל הביא ראיה בתשובתו מההיא ו״ל הביא ראיה בונשובה: ב...... דפרק בתרא דמסכת כלאים דתנן לא יקשור פרט של צמר בשל דפרק בתרא דמסכת כלאים דתנן לא יקשור פרט של צמר בשל פשתים לחגור במתניו אע״פ שהרצועה באמצע אלמא משמע שהרצועה באמצע אלמא משמע אע"ג דרצועה באמצע בין פשתן לצמר אעפ"כ אסור פיי לשון פרט פיי בערוך שהוא מעבותות של צמר ופשתן ויש שפי' שהיא (גם) חגורה של צמר וחגורה של פשתן . והיינו הך. ולשון הי״מ נראה שהוא מלשון דבר המצייר כדאמר שיווא מישון רבו יומביי כואמו פ׳ אין דורשין יצא עמו תלמידים לבושי סריקין של זהב ופרט קורא אותן בלשון משנתינו מפני שהרוב מציירין כעין פירט׳ נינהו והכל א' ושמעתי שיש דוחקים לומר א ישממון שיש יחוקם יומו דההיא מתניתן לא יקשור פרט יחידאה היא משום דר׳ חנינא בן גמליאל קתני לה בתו׳ דכלאים ילאו מילתא היא דהשתא מיהא סתם לן תנא כוותיה ועדיין יש רוחקין לדחות בקש ולומר דההיא לא יקשור פרט כו' אינו ענין

כיסוי העורות אינו מתחבר **6)** ע״י חוטי פשתן עם הצמר עצמו אינו מתחבר בשום מקום בעורה אבל פרט צמר ופרט פשתן אם אינו מתחבר ביחד באמצע מחמת הרצועה מ"מ לבסוף כשיחגור את עצמו יש לו לקשור פרט צמר ופשתים מלפניו ביחד וגם זה אינו מתחבר ביחד באמצע מחמת הרצועה מ"מ דבטוף כשיחגור את עצמו יש לד לקשור פרס צמר ופשתים מלפני ביחד הגם זה דיחוי מעיקרא שהרי כיון שקושר לפניו קשר גמור פשיטא ודאי שהוא אסור ומאי רבותא הוא בזה שהרצועה מפסקת מאחוריו (שהרי) דהיכי אשכתן בכלאים שצריך מכל צדרין יהיו מחובר יהד פשתן עם הצמר דכיון שמצד אחד הוא מחובר כגון מלפניו מעתה בכל ענין שיעלה עליו הוא אסור מידי דהוה אכסוי דכלאים שהיא אסור בהעלאה בעלמא כגון שמכסה עצמו בלילה אע"פ שאינו מחובר באדם כלל וה"נ הכי ברצועה מפסקת האיך יפקע ממנו איסור כלאים אם הוא זה שקשר מלפניו חשוב קשר אלא שאינו מחובר באדם כלל וה"נ הכי ברצועה משר קשר קיים אלא כעין לולאות כפי מה שהיו אז נוהגים. ובירושלמי בשלהי מסכת ע"כ משמע שקשור ומלפנים לא היה עושה קשר קיים אלא כעין לולאות כפי מה שהיו אז נוהגים. ובירושלמי בשלהי מסכת ע"כ משמע שקשור ומלפנים לא היה עושה קשר קיים אלא כעין לולאות כפי מה שהיו אז נוהגים. ובירושלמי בשלהי מסכת כלאים מתיר פיסקי דעמיד על של כיתן משום דשניץ גרמיה והוא נחית ליה וי"ל שע"י שינוץ אין זה קשר חשוב לענין כלאים והבי וניין כחי השעמור עושין חבור מעט שאינו חיבור חשיב לענין כלאים ולדברי הריב"א הלוי ז"ל יש להם להביא והי לין מסמני בסיון א"ל שבעמור שלהם היו עושין חבור מעט שאינו חיבור חשיב לענין כלאים ולדצועה והרי לך אפי׳ אם תפרש בההיא רצועה היינו אותה הרצועה שקושרין בה המנעלים אעפ"כ (גדול) ל" מסמני בכיתן לאל ברצועה והרי לך אפי׳ אם תפרש בההיא רצועה היותו אותה הרצועה שקושרין בה המנעלים אעפ"כ (גדול) וישן להביא ראיה לעובד היילן דאטור שהיר ע"כ משמע כשהיו רגילין להשים בתוך המנעלין שלהם צמר וענה כשיתפור מבחרץ ומוט לפשתן הרי היא לך חיבור (הכל אע"פ) (כלאים ע"י ד"א שהרי עוד המנעלן מפסיק בין חוט לצמר והו דוחן לומר דהתם במאי עסקינן שהצמר בתוך המנעל יוצא לחוץ למנעל ג) דמשמע חוט עצמה מיירי דהיינו ממש כמו עובדא דידן לענין ברים העורות עוד נוכל להביא ראיה אחרת לדברי ריב"א הלוי ז"ל דהתם בתוספתא דכלאים קתני הכי צמר הגמלים והרחלים ב"א בזמן שהביא פשתן עוד מהן עובד וה אסור ואותם הרוצים להמיר לכסות העורות מפרשי סיפא דהך בבא דה"ק וארג מוט אחד של צמר בצד זה וחוט אחד של פשתן כלומר שארג הוט אחד של צמר בצד זה וחוט אחד ביחד הכי באותו לשלן שכתבתי לעיל טעם דקתני ברישא צמר הגמלים והרחלים בד"א כל אם היה חוט אחד פשתן בצד זה וחוט של צמר בצד זה היה מותר מאחר שצמר גמלים והרחלים בו"א כר הנחלת אותו התוספתא דרנסי בהו הכי באותו לשון שכתבתי לעיל טעם דקתני ברישא צמר הגמלים הדחלים בה"א כר